

L'ESPERIT DEL CABANYAL

PROPOSTES DIDÀCTIQUES
Mario Viché

© 2017 Teresa Sanchis
Il·lustracions d'Abraham Mondría
130x190 mm., 104 pàgines
Enquadernació en rústega

© 2017 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net

EL CABANYAL: PASSAT, PRESENT I FUTUR

El Cabanyal va ser un municipi independent de la ciutat de València fins al 1897. Anomenat Poble Nou de la Mar tenia el seu propi ajuntament i era un municipi més del País Valencià amb les seues ordenances i peculiaritats. Actualment és un barri marítim de la ciutat de València anomenat Cabanyal-Canyamelar.

Però alguna cosa d'especial té el Cabanyal que no ha deixat indiferent a aquells que han passat per ell tant si han nascut al barri com si han passat en ell les seues vacances estiuenques o han participat esporàdicament d'algunes de les seues activitats culturals o reivindicatives. Tots, elles i ells han quedat marcats per un tret identitari que ve d'un passat ara llunyà, que es fa realitat en el present i en la lluita anomenada "Salvem el Cabanyal" i que es projecta en un futur comú per als seus veïns i per a la ciutat de València.

A l'estiu de 1909 els xiquets i les xiquetes que jugaven i prenien el bany a la platja de la Malva-rosa s'arremolinaven en veure uns toldos i uns cavallets i darrere d'ells un home, d'uns 40 anys, pintant a l'oli. Era Joaquin Sorolla. Un record i una imatge que acompanyarà a aquests nois durant tota la seua vida.

Joaquin Sorolla pintant a la Platja de la Malva-rosa al 1909.

També Antonio Damià, en el seu llibre *Viejo Cabañal* ens conta com tenint ell set o huit anys veia passejar a l'escriptor i polític Blasco Ibañez pel carrer de la Reina: "Vestia un pijama a rayas y caminaba con bastante rapidez".

Blasco Ibañez amb la seua família a la Platja de la Malva-rosa en 1925.

Però són molt els valencians i valencianes que ens poden contar anècdotes del Cabanyal: de la Guerra Civil (1936-1939), de les celebracions de la Setmana Santa Marinera, dels estius a la platja, dels jocs de xiquetes i xiquets al carrer, de les passejades pel carrer de la Reina o de la lluita per salvar i recuperar el barri de l'especulació més ferotge.

És per això que els nostres protagonistes: Guillem, Empar i Nicolai, en el seu viatge per l'esperit del Cabanyal, han pogut retrobar-se amb el seu passat a través dels llocs i dels personatges que hi vivien, han viscut el present mitjançant l'angoixa per la seua destrucció i la força de la lluita del seu avi amb els companys de "Salvem el Cabanyal" i han vislumbrat el seu futur a partir de les tres claus o secrets per enllestir qualsevol eina de futur i, en aquest cas, per salvar i recuperar el Cabanyal-Canyamelar.

L'AUTORA

Teresa Sanchis Labiós va nàixer en El Cabanyal. És llicenciada en Geografia i Història, en l'especialitat d'història de l'Art i docent. Interessada en la difusió del treball realitzat per les dones artistes, escriu articles sobre aquest tema en webs de continguts i realitza tallers divulgatius. Ha sigut col·laboradora en revistes culturals del Servei de Publicacions de la UV, publicant diversos articles. En 2004 va guanyar el I Premi de relatats no sexistes, Filomena Valdecabres, de Quart de Poblet i en 2013, va quedar finalista del Certamen Literari Dones i Igualtat 2013 convocat pel Exc. Ajuntament de València, amb el relat *El millor dia de la seua vida*.

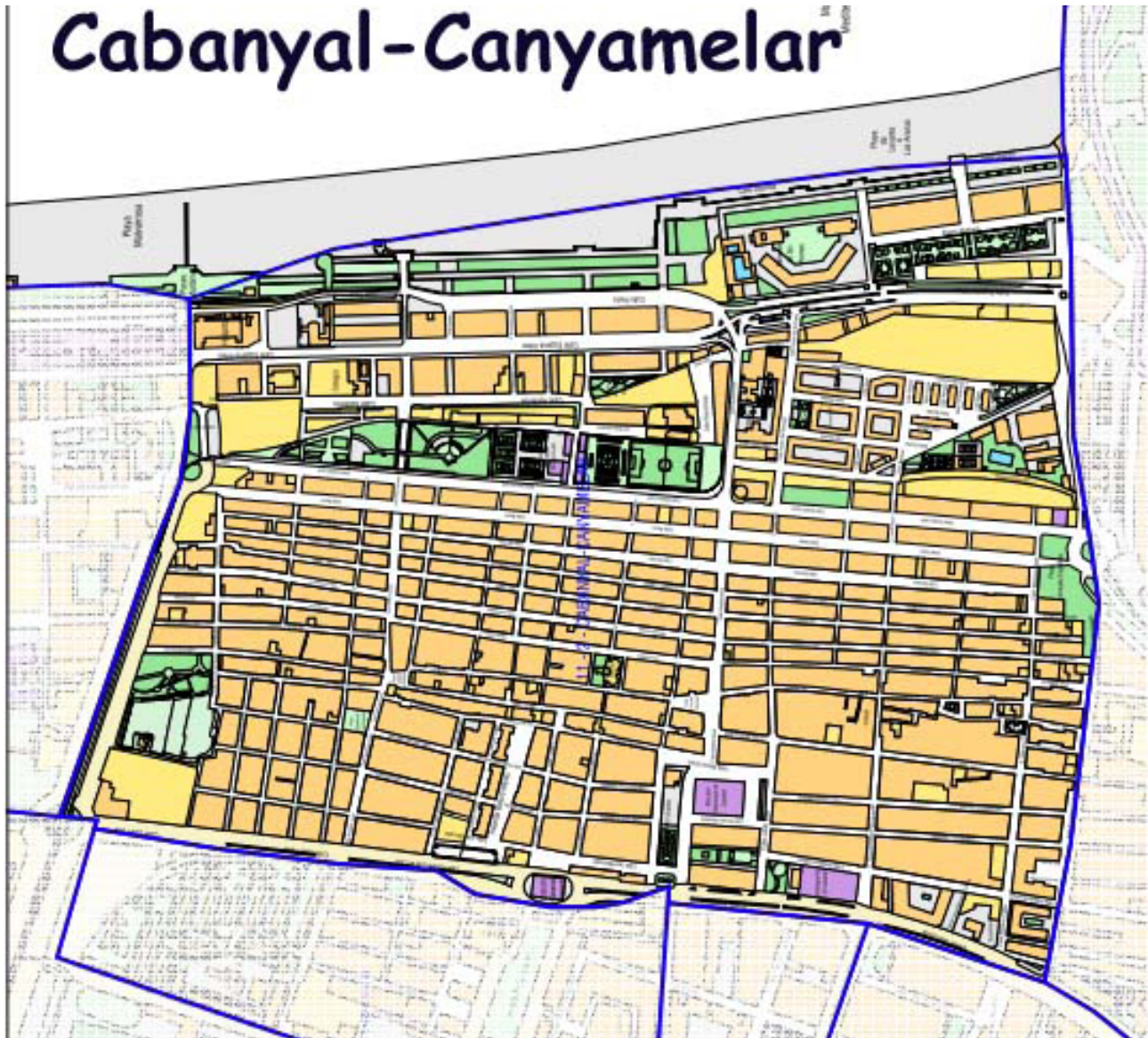
ELS LLOCS

El Cabanyal sempre ha tingut uns carrers emblemàtics per haver estat eixos de comunicació entre els veïns i llocs per al passeig i l'esbarjo. Entre ells desataca el Carrer de la Reina, eix vertebrador del barri. Altres carrers que apareixen al llibre són els d'Escalante, José Benlliure o la Barraca.

ACTIVITAT 1

Localitza i rotula els carrers de **la Reina**, **Escalante**, **La Barraca** o **José Benlliure** en aquest plànol del barri tret de la web municipal: http://www.ayto-valencia.es/planos_urbanismo/GUIA_URBANA_POR_BARRIOS/A3_11_02.pdf

ACTIVITAT 2

Ara amb l'ajuda de la Viquipèdia i de Google intenta localitzar on es troben cadascun d'aquests llocs:

ATENEU MARÍTIM

TORRE DE MIRAMAR

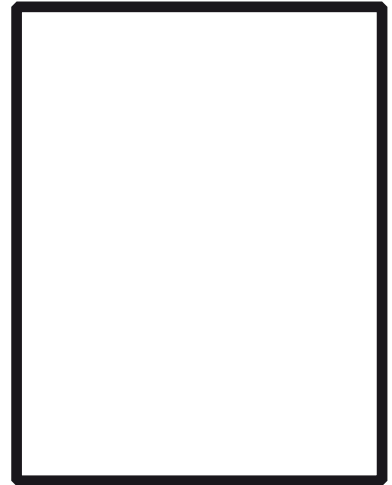
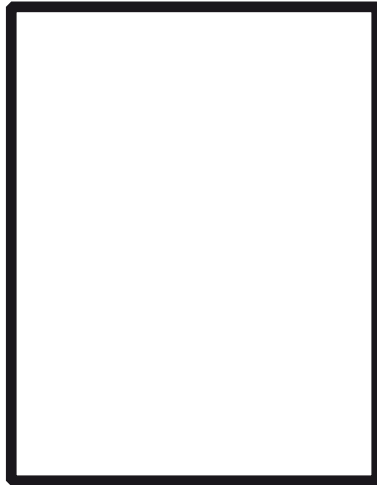
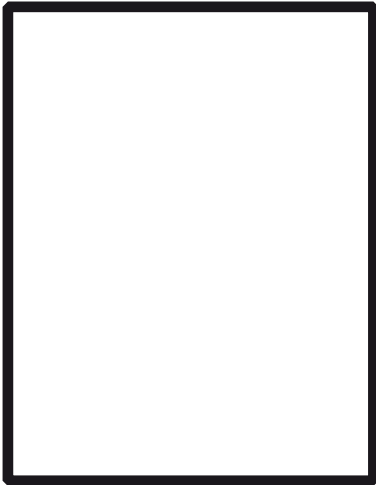
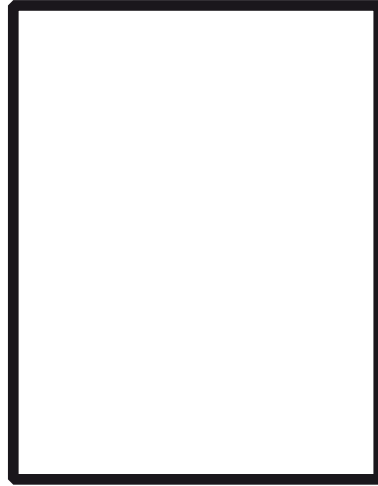
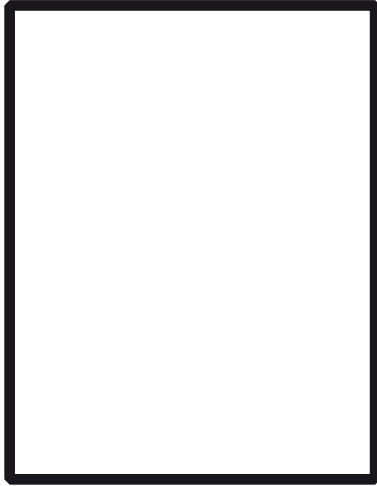
CASA DELS BOUS

CASA DE LA PALMERA

El xalet de Blasco Ibañez

Retalla les seues fotografies i pega-les ací baix:

Habitants il·lustres

Cabanyal-Canyamelar sempre ha estat un barri freqüentat pels intel·lectuals valencians. Artistes, escriptors, polítics han viscut al Cabanyal bé per la seua proximitat a la mar o pels seus trets identitaris.

Al llibre apareixen alguns d'ells tan com a protagonistes com per ser anomenats en la narració.

ACTIVITAT 3

Classifica aquests creadors en funció de l'art que practiquen: (pots trobar-los a tots anomenats al llibre)

Joaquin Sorolla, Vicent Blasco Ibañez, Eduardo Escalante, José Benlliure, Empar Guillem, Rafael Rivelles, Marià Benlliure, Josep Renau, Max Aub, Helena Sorolla.

PINTORS	ACTORS	ESCULTORS	AUTORS TEATRALS	NOVELISTES	CARTELISTES

Ara contesta aquestes preguntes:

Quins dos eren germans?

.....

Quins dos eren pare i filla?

.....

Qui va ser una de les primeres dones escultores?

.....

JOAQUIN SOROLLA

Joaquin Sorolla i Bastida va néixer a València a l'any 1863 i va morir a Cercedilla (Madrid) al 1923. Va ser un dels més grans pintors que ha donat el País Valencià. Les seues obres han estat difoses per tot el món. Les seues millors obres es poden trobar al seu museu a Madrid a Nova York o al Museu Sant Pio V de València

Sorolla va viure i pintar a la platja de la Malva-rosa part de les seues millors obres aprofitant el bon oratge estiuenc i la meravellosa llum de la Mediterrània al Cabanyal. Entre 1909 i 1916 els xiquets i xiquetes del Cabanyal el pogueren veure pintar a la platja durant els períodes estiuencs.

ACTIVITAT 4

Reconeix i posa el nom d'aquestes obres de Sorolla pintades a la platja de la Malva-rosa. Ajudat de la Viquipèdia o del cercador Google.

--	--

--	--

VICENT BLASCO IBAÑEZ

Vicent Blasco Ibañez naix a València al 1867 i va morir a Fontana Rosa (Alpes Marítims) al 1928. Blasco va ser un eminent periodista, polític liberal, escriptor i novel·lista.

Com a periodista va fundar el diari El Pueblo, com a polític va encapçalar el republicanisme valencià, per les seues idees filantròpiques va viatjar a l'Argentina on va fundar dues ciutats o colònies i com a novel·lista va publicar nombroses obres algunes de les quals van ser adaptades el cinema per la indústria de Hollywood.

ACTIVITAT 5

Relaciona cadascuna d'aquestes novel·les escrites per Blasco Ibañez amb el lloc on ocorre l'acció:

Cañas y barro (1892)	València al voltant del Mercat Central
Arróz y tartana (1894)	Albufera
Flor de mayo (1895)	El Cabanyal
La Barraca (1898)	Alzira
Entre naranjos (1900)	L'Horta de València
Sonnica la cortesana (1901)	València i la Marina
Mare Nostrum (1918)	Sagunt
El papa del mar (1925)	Peníscola

ACTIVITAT 6

Algunes de les novel·les de Blasco Ibañez van ser adaptades al cinema per la indústria de Hollywood durant la vida de l'autor. Sabries dir: quines són?

LOS CUATRO JINETES DE LA APOCALIPSIS

SANGRE Y ARENA

CUENTOS VALENCIANOS

LA BARRACA

ENTRE NARANJOS

ACTIVITAT 7

L'activitat solidària i filantròpica de Blasco Ibañez el va portar a l'Argentina, com ell deia, colonitzar creant dues ciutats. Sabries reconèixer el nom d'eixes dues ciutats?

COLONIA CERVANTES

NUEVA ESPAÑA

RIO GRANDE

ARGENTÀRIA

NUEVA VALÈNCIA

Anècdotes al Cabanyal

La vida al Cabanyal, com la teua, està plagada de moltes anècdotes que estimem i ens recorden moments molt emotius.

El llibre ens parla d'algunes d'elles. Ens parla de les casetes que algunes famílies tenien a la platja i que servien per canviar-se, refugiar-se del Sol i passar una bona estona amb la família i amics.

També ens parla del Xalet de Blasco Ibañez i de les passejades del polític i escriptor per la Platja de la Malva-rosa.

Ens recorda les clotxineres que hi havien al Port de València a les quals, els més afortunats anaven en barca en els seus avis per arreplegar les clòtxines i passar una estona, mentre que altres les veiem quan passejàvem pel Port en unes barques que deien "Golondrines" i que feien el viatge d'anar i tornar a la Xità i al Far.

El llibre també ens recorda quan Sorolla pintava a la Platja de la Malva-rosa i xiquetes i xiquets s'acostaven a encuriosits a veure treballar al mestre.

Finalment ens parla de Salvem El Cabanyal, una llarga lluita dels veïns del barri per evitar la destrucció de les seues cases i carrers per a que el Passeig arribara a la Mar.

ACTIVITAT 8

Investiga i completa la narració d'aquests fets però també busca noves anècdotes de la vida al Cabanyal i conta-les als teus companys. També podeu fer murals al voltant d'aquestes i altres anècdotes del barri del Cabanyal.

.....

.....

.....

.....

.....

Salvem El Cabanyal

Des de finals del Segle xx l'Ajuntament de València ha volgut que l'avinguda de Blasco Ibañez arribe fins a la Mar. Aquest projecte suposava la destrucció del Cabanyal com a barri, la desaparició del Mercat així com molts dels seus carrers i cases d'alt valor patrimonial però, sens dubte, la llar i el barri on molts valencians han crescut i tenen la seua vida.

Salvem el Cabanyal és una organització dels veïns que s'oposen a aquest Pla Urbanístic de l'Ajuntament i que defensen el barri i el dret de veïnes i veïns a viure al barri que els ha vist créixer i on tenen la seua casa i els seus arrels.

ACTIVITAT 9

Investiga a la web www.cabanyal.com/nou al voltant d'aquest moviment ciutadà i la seua problemàtica.

Després podeu fer un debat a la classe on uns defenguen el Projecte de l'Ajuntament i una altres les tesis de la Plataforma Salvem El Cabanyal.

De segur que traureu conclusions molt interessants.

I si convertiu aquestes conclusions en una narració breu al voltant de la modernització i la vida de les persones als barris d'una gran ciutat?

Les quatre claus

L'Esperit del Cabanyal li dona a Guillem quatre claus per solucionar el problema que tant preocupa al seu avi. Aquestes quatre claus ens poden ser molt útils en qualsevol activitat de les que fem cada dia.

ACTIVITAT 10

Recorda aquestes quatre claus, explica-les i comenta com podries aplicar-les en la teua vida quotidiana.

CLAU 1:

.....

.....

.....

.....

.....

CLAU 2:

.....

.....

.....

.....

.....

CLAU 3:

.....

.....

.....

.....

CLAU 4:

.....

.....

.....

.....

BIBLIOGRAFIA

DAMIÀ, Antonio (1970); *Viejo Cabañal*; Edició de l'autor; València.

MIRA, Joan F. (2004); *La prodigiosa història de Vicent Blasco Ibañez*; Bromera; València.

